

У Києві Маша Єфросиніна виступила проти насильства

За перші п'ять місяців 2017 року до поліції надійшло понад п'ятдесят дві тисячі скарг на випадки домашнього насильства. І з кожним роком ця цифра потроху зростає. Проте за статистикою лише десять відсотків постраждалих звертаються по допомогу. Для швидкого реагування на випадки насильства влітку був створений проект "Поліна". Зараз оперативні групи діють у Києві, Одесі та Сєвєродонецьку Донецької області. Як же захиститися від домашнього насильства і що робити якщо таке сталося розповіли у Києві.

"Б'є – значить любить" – кому не доводилось чути такий вираз? І таких "виявів любові" чимало. За статистикою Організації об'єднаних націй близько шістдесят відсотків жінок регулярно потерпають від фізичного насильства. І більша частина цих випадків відбувається вдома. За дев'ять місяців 2017 року до поліції з такою проблемою звернулися понад вісімдесят тисяч раз. Проте, як указують речники Міністерства внутрішніх справ України, це лише десятка частина таких інцидентів. Щоб належно реагувати на такі випадки, цьогоріч створили "Поліцейську мережу протидії домашньому насильству". Скорочено – "Поліна". У Дарницькому районі Києва, Малиновському районі Одеси та Сєвєродонецьку Луганської області запрацювали оперативні групи реагування.

Андрій Ткачов – представник офісу реформ Національної поліції України: "Ми зробили групи "Поліни". До них входять представники різних підрозділів поліції. У кожного підрозділу є свої власні функції. До групи "Поліна" вже входять і слідчий підрозділ, і дільничні офіцери поліції, й інспектори ювенальної превенції".

Кожний випадок домашнього насильства є індивідуальним. Саме тому необхідна взаємодія між представниками поліції,

соціальними службами та медичними працівниками. З літа 2017 року, коли працює проект “Поліна”, його співробітники отримали більше тисячі звернень і стільки ж здійснили виїздів на виклики.

Андрій Ткачов – представник офісу реформ Національної поліції України: “Є показники збільшення. І ми розцінюємо це як збільшення довіри людей і потерпілих від домашнього насильства саме до органів правопорядку”.

До кінця 2017 року проект планують поширити на Суворовський район Одеси, Новокодацький Дніпропетровської області та Лівобережний район Маріуполя. Згодом в планах охопити всю Україну. За словами представників Міністерства внутрішніх справ України, боротьба із домашнім насильством потребує і законодавчих змін.

Анастасія Дєєва – заступник Міністра внутрішніх справ України з питань європейської інтеграції: “Новий законопроект допомагає Міністерству соціальної політики та місцевій владі створювати належну інфраструктуру захисту потерпілих, також корекційні програми для кривдників. Це важливо також для правоохоронців, тому що нинішнє законодавство не діє в плані покарання кривдників. Воно ускладнює можливість правильно класифікувати домашнє насильство. Воно не розглядає домашнє насильство як кримінальний злочин. Ратифікація Стамбульської конвенції та новий закон із протидії домашньому насильству класифікує домашнє насильство як кримінальний злочин. [Там] міра покарання вже інша”.

Часто жертви домашнього насильства не знають, куди йти і де можна отримати допомогу. Зокрема Ольга Руднева – виконавчий директор фонду “АНТИСНІД” говорить про ситуацію серед ВІЛ-інфікованих жінок, які також часто зазнають фізичного насильства вдома.

Ольга Руднева – виконавчий директор фонду “АНТИСНІД”: “Кожна третя жінка, сорок сім відсотків з цих жінок не мали куди

звернутися. Вони взагалі нікуди не зверталися. Тобто кожна друга жінка живе з цим і навіть не визнає, що в неї є проблема”.

Тому якщо ж насильство таки сталося, рекомендований алгоритм дій такий.

Андрій Ткачов – представник офісу реформ Національної поліції України: “Потрібно знати одне – викликати 102. І я гадаю, що жертва не має замислюватись уже над цим, а всі державні структури мають працювати, коли отримують такий виклик. Це і поліція, і соціальні служби – це вже наша справа взаємодії”.

Великою проблемою для жінок, які постраждали від домашнього насильства, залишається майбутня невизначеність. Більшість із них повертаються додому і знову повторюється той же сценарій.

Марія Єфросиніна – телеведуча, громадська активістка: “На моє питання: “Чому ти з ним живеш?”, є кілька відповідей. А як я залишусь одна? Так, це звучить у наш час від свідомих жінок з освітою. Я живу і терплю все це, потерпаю заради дітей. Таке є. І звичайно, залежність матеріальна, з якою вони нічого не можуть зробити”.

Дослідження показують, що в дев’яноста відсотках випадків люди згодом повторюють ту модель поведінки, яку бачили в дитинстві. Для тих, хто зазнавав насильства в сім’ї, ризик стати кривдниками значно вищий. А тому боротьба із проблемою потребує комплексного підходу і залучення багатьох учасників. Першочерговим завданням для боротьби із причинами і наслідками домашнього насильства є збільшення поінформованості суспільства.

Марія Єфросиніна – телеведуча, громадська активістка: “Я думаю, що треба вивчати дітей. У школах я б впроваджувала п’ятнадцять-двадцять хвилин, можливо, на тиждень, де можна розказати всі реалії насильства в родинах в Україні, статистичні також. Діти зараз розумні, вони багато чого знають, вони обробляють інформацію швидко, вони аналізують”.

Особливих реформ стосовно цього питання потребує і медична сфера. Наразі не налаштована співпраця між медиками та представниками правоохоронних органів. Існує невизначеність, що ж робити із жертвою, якщо вона не потребує стаціонарного лікування. А в медичних навчальних закладах не навчають відрізнити жертв домашнього насильства від інших. Хоча в країнах Західної Європи є така практика.

Олександр Лінчевський – заступник Міністра охорони здоров'я України: “Щодо мотивації – це величезна робота, яку Міністерство зараз почало щодо зміни взагалі мотивації, щодо зміни відбору лікарів ще на доінститутському етапі. І та наша величезна кампанія про 150 (балів) про відсіювання абітурієнтів з хибною мотивацією з величезним спротивом, але просувається”.

Однією з основних причин проявів домашнього насильства є спотворення ролей чоловіка і дружини в сім'ї. Згідно християнських принципів чоловік – це голова родини. Однак біблійне розуміння старшинства і влади означає взаємоповагу, довіру і піклування одне про ближнього, як про себе самого. Любов до дружини на ділі є наскрізною заповіддю для чоловіків.

Андрій Колодій – пастор, проректор із соціально-виховної роботи Українського гуманітарного інституту: “Чоловік може використати фізичну силу, щоби пересунути шафу з одного місця на друге, чи піаніно, чи рояль. А піднімати руку на жінку – це не те, що по-біблійному, а й по будь-якому закону світському нижче гідності справжнього чоловіка. Якщо чоловік підняв руку на жінку, то який він вже після того чоловік?”.

Отже, хибне прислів'я давно слід переінакшити на “Б'є – значить не любить або не вміє любити”. Жінці необхідно в ім'я життя і здоров'я свого та дітей звернутися по допомогу у вирішенні сімейної кризи.

Інна Сокольська, Віктор Кармазенюк, Київ, “Вісті надії”